

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 6191-05

1

בפני כב' השופטת עליסה מילר

תובעים

ע"י ב"כ עו"ד גיא נצר

נגד

נתבעים

ע"י ב"כ עו"ד מיכאל וייס

2

פסק דין

3

4 בפני תובענה להגדלת מזונות שהוגשה על ידי קטין באמצעות אימו (להלן: "התובעת
5 /או האם"), כנגד אביו (להלן: "הנתבע /או האב").

רקע עובדתי

6

7 1. האם והאב (להלן: "בנת"ז /או ההורים") יהודים, ישראלים, נישאו זל"ז כדמו"י ביום
8 4.3.99. מנישואים אלה נולד להם בן [redacted] קטין יליד 14.2.00 (להלן: "הקטין").

9 2. חיי הנישואין עלו על שרטון, וביום 11.10.04 חתמו ההורים על הסכם גירושין שאושר
10 ע"י ביה"ד הרבני האזורי בת"א וקיבל תוקף של פסק דין (להלן: "ההסכם").

11 3. במסגרת החסכם האמור נקבעו הסכמות כדלקמן: לגבי המזונות (סעיף ד' לחסכם)
12 האב התחייב לשלם 1,500 ש"ח לחודש, כולל מדור, עד שימלאו לקטין 18 שנים. בהסכם
13 אף נקבע מנגנון הצמדה. לגבי המשמורת נקבע כי משמורת הקטין תהיה אצל האם
14 (סעיף ג' לחסכם).

15

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש

4. עוד נקבע בסעיף יא' להסכם:

"שני הצדדים נותנים בזה סמכות לביה"ד הרבני, לדון בכל הסכסוכים שיתהוו ביניהם לאחר סידור הגט, הן בנושא רכושם, הן ביחס לילדיהם המשותפים, כולל נושא מזונות, שמורת, הסדרי ראייה, וחינוך"

5. הצדדים התגרשו זמ"ז ביום 6.6.07.

6. ביום 16.2.09, כארבע וחצי שנים לאחר אישור ההסכם, הגישה האם בשם הקטין את התביעה להגדלת מזונות דכאן.

7. סכום התביעה עומד על 4,730 ₪ לחודש, כולל מדור ואחזקת מדור (סעיפים 17 – 18 לכתב התביעה).

8. בסעיף 9 לכתב התביעה טוענת האם: "... פסק הדין למזונות שניתן כפי שניתן אינו מאפשר לו קיום בסיסי וניתן על סכום נמוך ביותר ביחס להוצאותיו ולצרכיו והכל לאור העובדה כי האם הסכימה לכך בכדי שינתן לה הגט המיוחל. התובע יוסיף ויטען כי צרכיו ביום מתן פסק הדין היו גדולים בצורה משמעותית מהסכום שנפסק. התובע יטען כי בכל מקרה מאז מתן פסק הדין למזונות ועד היום חל שינוי נסיבות מהותי ומצבו של התובע הורע עקב הגידול בצרכיו שברובו לא היה צפוי כלל"; ובהמשך בסעיף 10 לכתב התביעה: "סכום המזונות המשולם כיום לתובע... אינו עולה כדי סיפוק צרכי התובע ואף לא כדי סיפוק מרביתם – הן משום השינוי הטבעי בצרכיו בהיותו כבן 9 ביחס למועד פסיקת המזונות בו היה כבן 4; והן משום צרכיו המיוחדים של התובע".

9. הנתבע טוען בכתב הגנתו כי יש לדחות את התביעה. לטענתו, "... (ש)ביהמ"ש משולל סמכות לדון בתביעה דנא שכן מכוח כלל המשכיות הדיון הסמכות לדון בעניין מסורה לביה"ד הרבני. הנתבע יטען שלא רק שבסעיף יא' להסכם הקנו הצדדים סמכות לדון בנושא מזונות הקטין לביה"ד הרבני, אלא

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 56191-05

- 1 שהצדדים התדיינו בביה"ד הרבני האזורי בת"א לאחר שאושר הסכם
2 הגירושין בעניין מזונות הקטין" (סעיף 2) (החדגשה במקור – ע.מ). כמו כן,
3 נטען, כי "...היסוד של שינוי נסיבות מהותי הנדרש על מנת להצליח בתביעה
4 להגדלת מזונות בצרכיו של הקטין כלל לא נטען בגוף התביעה (פרט לאמירה
5 בעלמא בס' 9 לכתב התביעה) וכל שיש בנמצא אלו הן טענות סתמיות
6 ומעורפלות" (סעיף 5).
- 7 10. ביום 29.10.09 הוריתי על הגדלת המזונות כמזונות זמניים בסך 1,800 ₪
8 לחודש.
- 9 11. שמיעת הראיות הסתיימה ביום 15.3.10, והוריתי על הגשת סיכומים בכתב.
- 10 12. מטעמים הקשורים בצדדים חל עיכוב בהגשת הסיכומים. סיכומי התובעת
11 הוגשו ביום 8.6.10, וסיכומי הנתבע הוגשו ביום 26.7.10. לא הוגשו סיכומי
12 תשובה.
- 13 13. לאחר שהוגשו סיכומים בכתב ניתן, אפוא, פסק הדין.
- 14 טענות הצדדים
- 15 14. ואלה טענות התובעת בקצירת האומר:
- 16 - בנסיבות בהן סכום המזונות נפסק מבלי שהקטין היה צד להליך ומבלי
17 שהתקיים דיון לגופו של עניין, אין לביה"ד הרבני סמכות נמשכת,
18 והקטין רשאי להגיש תביעת מזונות עצמאית וראשונה באמצעות אימו.
- 19 - הסכמת האם למזונות בביה"ד הרבני נעשתה בדלית ברירה, על מנת
20 שתוכל לקבל גט, ולמרות שכבר במועד הפסיקה הסכום לא הספיק
21 לכיסוי צרכי הקטין.
- 22 - התביעה שהוגשה היא תביעת מזונות עצמאית ראשונה חרף כותרתה;
23 וכך או כך חל שינוי נסיבות מהותי בצרכי הקטין ממועד פסק דינו של
24 ביה"ד הרבני.

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 56191-05

1 - חל שנוי נסיבות מהותי בצרכי הקטין, ובהשתכרותו בנכסיו של האב.

2 .15 ואלה טענות הנתבע בקצירת האומר:

3 - היעדר סמכות עניינית משום כלל ההמשכיות – ביום 2.5.07, לאחר
4 שנחתם הסכם הגירושין, האם פנתה בשם הקטין לביה"ד הרבני בעניין
5 מזוונותיו. משכך, הצדדים קיימו את ההסכם המקנה לביה"ד הרבני את
6 הסמכות לדון בכל הסכסוכים שיתהוו בעתיד, וגילו דעתם שהסמכות
7 לדון במזוונות הקטין נתונה לביה"ד הרבני.

8 - התביעה הוגשה כתביעה להגדלת מזוונות, החליך התנהל כתביעה
9 להגדלת מזוונות. כל עוד לא הוגשה בקשה לתיקון כתב התביעה וניתנה
10 החלטה הנעתרת כאמור, לא ניתן לטעון בסיכומים אחרת.

11 - צרכים הכרחיים של הקטין, שנטען להגדלתם, לא הוכחו כדבעי.

12 - היעדר קבילות של חוות דעת ומסמכים רפואיים שצורפו לכתבי בי –
13 דין של התובעת בניגוד לתקנה 258יב לתקנות סדר הדין האזרחי,
14 תשמ"ד-1984.

15 - המסוגלות החורית של האם יוצרת קשיים אצל הקטין. התנהלותה היא
16 שגרמה, כלל הנראה, לצרכיו המיוחדים, אשר יכולים להיפתר שלא
17 באמצעות הגדלת דמי המזונות.

18 - לא הוכח שינוי נסיבות מחותי ביכולת השתכרותו של הנתבע.

השאלות שבמחלוקת

19
20 .16 השאלות השנויות במחלוקת:

21 (א) שאלת סמכותו של ביה"ד הרבני להיזקק לתובענה בין מכוחו של כלל
22 ההמשכיות ובין מכוחה של ההסכמה הקודמת של הצדדים שעוגנה
23 בפסק הדין של ביה"ד הרבני מיום 11.10.04.

24 (ב) ככל שהתשובה שלילית – האם הוגש החליך הנכון (תביעה להגדלת
25 מזוונות) או שמא היה על התובעת להגיש תביעת מזוונות עצמאית.

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 6191-05

1 (ג) ככל שהתשובה לסייך בי לעיל חיובית - האם הוכח שינוי נסיבות מהותי
2 המצדיק הגדלת דמי המזונות.

דיון

3
4 15. במקרה שלפנינו ביה"ד הרבני קנה סמכות מקורית לדון שעה שבנה"ז כרכו
5 יחדיו את הסוגיות הנלוות לגירושים בהסכם שהניחו לפתחו למען יעוגן כפסק
6 דין (ראה: בג"צ 4111/07 פלונית נ' פלוני (להלן: "בג"צ 4111/07"), עמ' 6, ניתן
7 ביום 27.7.08, פורסם במאגר המשפטי נבו, והאסמכתאות הנזכרות שם).

8 16. ואם כך, הרי משחגיע החליך לסיומו, מוצתה סמכות זו ועברה מן העולם
9 (ראה: בג"צ 4111/07 הנ"ל בעמ' 6, בג"צ 6378/04 שרעבי נ' ביה"ד הרבני
10 הגדול בירושלים, ניתן ביום 19.8.04, פורסם במאגר המשפטי נבו).

האם לביה"ד הרבני נתונה הסמכות להידרש לתובענה מכח כלל ההמשכיות

11
12 17. כידוע, עקרון הסמכות הנמשכת מאפשר לבי"ד הרבני לעסוק בגלגולו המאוחר
13 של עניין שנדון בפניו בעבר "מקום שבו פסק בית הדין הכח סמכות מקורית
14 בעניין בעל אופי מתמשך...." (בג"צ 9539/00 יוסף איתן נ' ביה"ד הרבני
15 האזורי ירושלים, פד"י נו(1) 125). יחד עם זאת, יקבע בפסיקה:

16 "בהיותה של הסמכות הנמשכת - חריג, ושל עקרון הבחירה החופשית
17 בין ערכאות - הכלל (בג"צ 6103/93 לוי נ' בית הדין הרבני הגדול
18 בירושלים, פ"ד מח(4) 591, 608 (1994)), טיב העניינים בהם נקנית
19 אותה סמכות הוא מוגבל" (בג"צ 4111/07, בעמ' 6).

20 18. יש לבחון, אפוא, טיבו של העניין שבפני שמא נכנס הוא בגדר אותם עניינים
21 בגינם נקנית הסמכות הנמשכת. בחינת השאלה נעשית באמצעות מבחן הידוע
22 כ"מבחן הסיכול", כלשונו של כב' השופט א' לוי בבג"צ 4111/07 (שם, עמ' 6).
23 מדובר במבחן הכולל שני תנאים שהצטברותם יחד משיתה את הבסיס להכרה
24 בקיומה של סמכות נמשכת (עמ' 7, 10):

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 56191-05

- 1 תנאי ראשון - "ההחלטה המקורית ניתנה לאחר בירור ושקילה".
 2 בהקשר זה מציין כבי' השופט לוי כי "אישור פורמאלי של הסכם,
 3 שהונח בפניה של ערכאה שיפוטית אך היא לא ירדה לתוכנו ולא
 4 הכריעה דבר לגביו, לא יוכל - ככלל - לשמש בסיס להכרה בסמכותה
 5 הנמשכת" (שם, עמ' 7). יחד עם זאת, קיים חריג המתייחס למצב בו
 6 אושר הסכם ממון בין הצדדים, שאז מתקיימת באופן חלקי סמכות
 7 נמשכת גם בלא שהוכרע דבר (שם, עמ' 9). כבי' השופט לוי מדגיש כי
 8 החריג הנ"ל "אינו פורש כנפיו על הסכם שאינו ממוני... הסכם כזה
 9 כפוף לכלל ולפיו משלא נדונה סוגיה והוכרעה לגופה, לא ניתן להכיר
 10 בסמכות נמשכת" (שם, שם).
- 11 תנאי שני - "הסוגיה המאוחרת קרובה במידה מספקת לזו המקורית,
 12 עד כי נשמר צביונו המתמשך של העניין, שהוא המצדיק שיבה אל
 13 הערכאה אשר בראשונה". בהקשר זה מצטט כבי' השופט לוי מע"א
 14 167/63 ג'ראח נ' ג'ראח, פ"ד יז(4) 2617, 2626: "ריחוק בין המחלוקת
 15 שפרצה ובין המחלוקת הקודמת שחוסלה, מבחינת הזמן, הוא לבד
 16 נותן שהדיון בבית המשפט לא יתפרש כהסגת גבולו של בית הדין,
 17 שדן בעניין הקודם". לדבריו הריחוק יכול שיתבטא: בתוכן המחלוקת,
 18 זהות בעלי הדין, פער הזמנים שנתגלע, מרחק גיאוגרפי (שם, פסקה 11
 19 לפס"ד והאסמכתאות הנזכרות שם).
- 20
 21 מן הכלל אל הפרט - במקרה דכאן, במסגרת הליך הגירושין, הגיעו
 22 ההורים להסכם גירושין כולל, לרבות בסוגיות המשמורת והמזונות. לא
 23 הונחו בפני פרוטוקולי דיונים בביה"ד הרבני, למעט פסק דין לאקוני
 24 כדלקמן: "הצדדים יתגרשו כהסכמתם. ביה"ד נותן להסכם תוקף
 25 פס"ד. האשה מוותרת על כתובתה עם סידור הגט". ממילא גם לא
 26 נטען אחרת. רוצה לומר ביה"ד הרבני לא לקח חלק בעיצוב תנאי
 27 ההסכם, לא דן ולא בירר דבר בעניינם של הצדדים. משכך, אין מקום
 28 לספק כי ההסכם אושר ע"י ביה"ד הרבני וקיבל תוקף של פסק דין,
 29 מבלי שהתקיים בירור לגופם של הדברים, היינו צרכיו וטובתו של

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 56191-05

- 1 הקטין. ומכאן שלא התמלא התנאי הראשון לרכישתה של סמכות
2 נמשכת.
- 3
- 4 20. הנתבע הוסיף וטען להיעדר סמכות עניינית אף מהטעם ששנים לאחר
5 חתימת ההסכם, האם פנתה בשם הקטין לביה"ד הרבני בעניין מזונותיו
6 במספר הזדמנויות. משכך, הצדדים קיימו את ההסכם המקנה לביה"ד
7 הרבני את הסמכות לדון בכל הסכסוכים שיתהוו בעתיד (סעיף יא'
8 להסכם), וגילו דעתם שהסמכות לדון במזונות הקטין נתונה לביה"ד
9 הרבני. את טענתו תמך הנתבע בתגובה שהגישה האם ביום 2.5.07
10 לביה"ד הרבני (מ/1).
- 11
- 12 21. הלכה פסוקה ש: " ... רק מקום בו הסכימו הצדדים לכול עצמם גם
13 בעתיד לסמכות הערכאה שבפניה באו בראשונה, יקום לזו הכוח לשוב
14 ולהידרש לעניין הסכמה לסמכות נמשכת אפשר שתיעשה מבעוד
15 מועד, ולחלופין בשלב מאוחר. אולם, לצורך רכישתה המאוחרת, לא די
16 בעובדה בעל דין נטל חלק בהתדיינות בערכאת המשך, אלא יש
17 להראות כי עשה כך בלא שהביע, מייד כשהיה הדבר בידו, הסתייגות
18 מן הסמכות... " בג"צ 4111/07 (עמ' 10 - 11).
- 19
- 20 22. בענייננו נתנו הצדדים הסכמה מפורשת (סעיף יא' להסכם) לסמכותו
21 הנמשכת של ביה"ד הרבני " .. לדון בכל הסכסוכים שיתהוו ביניהם
22 לאחר סידור הגט, הן בנושא רכושם, הן ביחס לילדיהם המשותפים,
23 כולל נושא מזונות, שמורת, הסדרי ראייה, וחינוך". הסכמתם אינה
24 מחייבת את הקטין שכן עפ"י ההלכה הפסוקה קטין אינו קשור להסכם
25 בין הוריו בשאלת מזונותיו, לרבות בבחירת הערכאה השיפוטית
26 שנבחרה על ידם לצורך ניהול ההליך המקורי בו נקבעו מזונותיו. לקטין
27 יש זכות עצמאית משלו לברור לו את הערכאה הרצויה לו לדון ולהכריע
28 בשאלת מזונותיו והוא רשאי להגיש את תביעתו לביהמ"ש האזרחי

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 191-05

1 כתביעה עצמאית מקום ומזונותיו נקבעו בהסכם גירושין שאושר
2 בביה"ד הרבני ואו מקום ועניינו לא נדון בנפרד ובמאובחן מעניינם של
3 הוריו, תוך שביהמ"ש האזרחי יבוחן את עבודתו של ביה"ד הרבני
4 בעניין זה במקרה הספציפי העומד לדיון בפניו (ר' בש"א (ת"א)
5 18749/01 פלוני נ' אלמונים, עמ' 8, ניתן ע"י כב' השופט שוחט ביום
6 21.11.02, פורסם במאגר המשפטי, והאסמכתאות הנזכרות שם).

7
8 23. נותר עוד לבדוק האם ההורים בהסכמתם המשתמעת הם שהקנו
9 לביה"ד הרבני את סמכותו המאוחרת.

10 בענייננו האם העילה כי בשנת 2007, לאחר שנחתם ההסכם, הגישה
11 בקשה לביה"ד הרבני (מ/1) "...כי לא נכתב שזה כולל הוצאות חריגות
12 עבור הילד" (עמ' 2 שי 3, 1). האם טענה ש"לא התקיים דיון, רק הגשנו
13 בקשה" (עמ' 2 שי 6). ואולם, התמונה המצטיירת מהחלטת ביה"ד
14 הרבני מיום 2.5.07 המופיעה על גבי הבקשה, כפי שתפורט להלן, היא
15 אחרת: "1. להעביר העתק תגובת האישה לבעל. 2. ביה"ד חוזר
16 וממליץ לצדדים לערוך הסכם ברוב הדברים שעלו בדיון בביה"ד"
17 (ההדגשה שלי - ע.מ.). היינו, האם גילתה דעתה כי הסמכות הנמשכת
18 נתונה לביה"ד הרבני. זאת ועוד. דברית בדיון בביה"ד הרבני מיום
19 22.11.09 (ת/1) ("אני מבקשת לבטל פס"ד למזונות שניתן עבור הילד.
20 יש לילד הוצאות חריגות. אני הגשתי תביעה בערכאה אחרת. הילד בגיל
21 תשע וחצי") תומכים בקביעתי דלעיל.

22
23 24. לאור האמור לעיל אין מנוס מן המסקנה כי הסמכות הנמשכת נתונה
24 לביה"ד הרבני.

25
26 25. נוכח מסקנתי דלעיל מתייטר הצורך לדון בסוגיות הנוספות השנויות
27 במחלוקת.
28

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 56191-05

סוף דבר

26. אשר על כן אני קובעת כדלקמן:

א. התביעה בתמש 56191/05 נדחת.

ב. החיוב בדמי מזונות מוגדלים שנקבעו עפ"י החלטה מיום 29.10.09 ייפסק ממועד מתן פסק הדין.

ג. בנסיבות העניין איני מחייבת את התובע בהשבת הפרשי הסכומים בין המזונות שנקבעו עפ"י החלטה מיום 29.10.09 לבין דמי המזונות שנקבעו בהסכם הגירושין שכן מדובר במזונות שנאכלו.

ד. לפני משורת הדין איני עושה צו להוצאות.

ה. המזכירות תשלח פסק הדין לצדדים.

ו. פסק הדין מותר לפרסום בהשמטת שמות ופרטים מזהים.

ניתן היום, יז' כסלו תשע"א, 24 נובמבר 2010, בהעדר הצדדים.

A.N.T.

עליסה מילר, שופטת

בית משפט לענייני משפחה רמת גן
אני מאשר
שהעתק זה נכון ומתאים למקור
41 מזכיר ראשי
תאריך